

Eusalp se krepi

Februarja 2017 se je v okviru Eusalp v Bavarskih Alpah zvrstilo več različnih dogodkov in prireditev. © Aah-Yeah_flickr

Strategija EU za alpsko regijo je na prvem zasedanju generalne skupščine v nemškem kraju Rottach - Egern premagala pomembno točko na svoji poti. Vse pa ne teče gladko.

Leto dni po konferenci ob zagonu strategije EU za Alpsko makroregijo (Eusalp), ki je bila januarja 2016 na Brdu pri Kranju, je Slovenija predsedovanje predala Bavarski. Priložnost za to je bilo zasedanje generalne skupščine 13. februarja 2017 v Rottach – Egernu v Nemčiji. Eusalp ni politična ustanova, temveč je – v skladu z lastno opredelitvijo – odziv na izzive današnjega časa, s katerimi se soočata alpska družba in okolje. Čezmejne probleme skupaj obravnava devet t. i. akcijskih skupin, ki so po končani generalni skupščini v Garmisch – Partenkirchnu dokončno izdelale svoje programe dela.

Previdno pred morebitnimi zlorabami

Sodelujoči akterji delujejo različno hitro in različno intenzivno. CIPRA International ta razvoj pozorno spremlja kot članica akcijskih skupin za mobilnost, naravne vire in ekološko povezljivost, po drugi pa tudi v vlogi kritične in konstruktivne opazovalke delovanja še preostalih akcijskih skupin. Kot ocenjuje CIPRA, so nekatere zadeve uspešne, druge pa bo treba še naprej natančno spremljati. »Kar je treba še zlasti pozorno spremljati, je, kako nosilci odločitev v okviru Eusalp razumejo svojo vlogo,« opozarja Andreas Pichler, direktor CIPRE International, ki je o tem vprašanju sprožil razpravo že pred zasedanjem, in dodaja. »Eusalp se ne sme izkoriščati za zadovoljitev interesov posameznih skupin.« Prav to se je zgodilo ob poskusu, da bi pod plaščem Eusalp obudili projekt gradnje avtoceste Alemagna. CIPRA International je svoje konkretne zahteve glede Eusalp oblikovala v dokumentu o stališču še pred zasedanjem skupščine.

Nova obzorja

S Strategijo EU za alpsko regijo orjemo ledino in, kot je prepričan Pichler, zdaj ne bi smeli zaiti s poti, prizadevati bi si morali za uravnoteženo strategijo, ki bo koristi prinašala vsem. Temelj trajnostnega razvoja Alpske makroregije ostaja Alpska konvencija, ki poskuša spodbujati izmenjavo med ustanovami Alpske konvencije in organi v okviru Eusalp. Zato je bil na Alpski konferenci oktobra 2016 v nemškem Grassau tudi podeljen nov mandat za ta namen posebej pooblaščenim delovni skupini, v kateri sodeluje tudi CIPRA. Druga zahteva CIPRE pa je nujnost čimprejšnje pritegnitve prebivalstva in prizadetih predstavnikov interesov k aktivnemu sodelovanju.

Viri in nadaljnje informacije:

www.cipra.org/de/news/eine-strategie-fuer-die-menschen-in-den-alpen , www.cipra.org/de/news/adiu-alemagna-ausbau , www.bayern.de/bayern-uebernimmt-2017-den-vorsitz-bei-der-eu-alpenstrategie-eusalp-europaministerin-dr-beate-merk-gemeinsam-die-eu-alpenstrategie-zu-einem-zukunftsmotor-fuer-den-alpenraum-machen/ (de) , www.bayern.de/politik/politikthemen/europapolitik-2/eu-strategie-fuer-den-alpenraum-bayerischer-vorsitz-2017-was-ist-die-eu-strategie-fuer-den-alpenraum/ (de) , ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/policy/cooperation/macro-regional-strategies/alpine/ (en)

Stališče: Alpski prebivalci si bodo lahko oddahnili

Alain Boulogne, predsednik CIPRE Francija. © Heinz Heiss

Na območju od Grenobla do Chamonixa je raven onesnaženosti zraka, ki ga dihajo tamkajšnji prebivalci, precej visoka. Tehnične rešitve, s katerimi bi izboljšali kakovost zraka, so znane. Alain Boulogne, predsednik CIPRE Francija, želi konkretne ukrepe.

V alpskih dolinah in tako tudi v številnih francoskih in italijanskih mestih je raven onesnaženosti zraka od konca 2016 stalno zelo visoka, zaradi tega pa je močno prizadetih okoli 155.000 prebivalcev doline Arve med krajema Annemasse in Chamonix v Franciji. V kotlini se nabirajo onesnaževala, ki jih povzročajo industrija, promet in kurišča za kurjenje z drvmi. Prebivalci se pritožujejo nad nedeljavnostjo pristojnih organov. Že večkrat so demonstrirali; tudi na novoletnih praznovanjih lokalnih politikov.

Ker so razmere kritične, je Patrick Mignola, novi podpredsednik regije Auvergne - Rona - Alpe, napovedal povečanje zmogljivosti prevoza tovornih vozil po železnici na relaciji med Aitonom v Franciji in Orbassanom v Italiji. Od 1. julija 2017 se bo tako povečalo število cestnih tovornih vozil, ki se prevažajo po železnici. Ukrep je nujno potreben, a kljub temu ne bo zadostoval za neposredno izboljšanje kakovosti zraka.

Tovorni promet med Francijo in Italijo je namreč odgovoren le za manjši del izpustov škodljivih snovi. Potrebujemo predvsem prometno politiko, ki bo spodbujala preusmeritev prometa tovornih vozil na železnico. Eden od najučinkovitejših ukrepov je uvedba alpske tranzitne borze, ki jo zahteva CIPRA v dokumentu *Poti do nove kulture trajnostne mobilnosti*, v katerem predstavlja svoje stališče o mobilnosti ljudi in blaga na območju Alp.

Ponovna vzpostavitev dobre kakovosti zraka zahteva usklajene ukrepe na vseh ravneh: lokalni, regionalni, nacionalni in evropski. Da pa bo že znane rešitve mogoče tudi udejanjiti, so nujne nove oblike sodelovanja vseh deležnikov, kot so politiki, društva, podjetja, prebivalci. Lokalna in regionalna društva in združenja so se medtem na predlog CIPRE Francija že sestala, da bi med seboj uskladila svoje predloge. Potrebni bi bilo še več takih pobud.

Viri in nadaljnje informacije:

www.cipra.org/sl/stalisca/poti-do-nove-kulture-trajnostne-mobilnosti , www.cipra.org/sl/alpmonitor/trend

Urejanje prostora: ko je manj več

Projekt WorthWild se ukvarja z upravljanjem manj dostopnih območij. © Matthias Fleisch

CIPRA se ukvarja s problematiko ravnanja z območji, ki so manj pozidana. Na delavnici, ki je potekala v okviru projekta WorthWild, so o načinih urejanja prostora razpravljali znanstveniki, predstavniki regionalnega razvoja in nevladnih organizacij iz vseh alpskih držav.

Enoletna študija izvedljivosti *WorthWild* se ukvarja s popisovanjem, prepoznavanjem in varovanjem manj dostopnih območij. Študija izhaja iz izkušenj obstoječih pristopov v različnih alpskih državah. Cilj študije je predstaviti pregled že obstoječih pristopov in jih med seboj primerjati, da bi bilo tako mogoče oblikovati priporočila za nadaljnje delovanje. Na prvi delavnici, ki je bila februarja 2017, so udeleženci poskušali ugotoviti, kateri pristopi in katere metode so že na voljo. Strokovnjaki in predstavniki regionalnega razvoja so predstavili nekatere od teh pristopov in si s CIPRO in predstavniki drugih nevladnih organizacij izmenjali izkušnje s tega področja. Pregled je pokazal naslednje: pristojnosti za oblikovanje prostorsko-planski odločitev se med posameznimi alpskimi državami razlikujejo. Poleg tega je treba pri obravnavi teme upoštevati različne posebnosti posameznih območij.

V manj dostopnih območjih Alp je tudi manj posegov človeka. Poleg številnih drugih vidikov so ta območja tudi zatočišča biotske raznovrstnosti. Tako sonaravna pokrajina pa je marsikje vedno bolj izpostavljena pritiskom zaradi rabe, zlasti za potrebe turizma in proizvodnje energije. Nasprotno pa se v drugih regijah pritisk zmanjšuje zaradi vedno obsežnejšega odseljevanja lokalnega prebivalstva v mesta. Na ravni komunikacije gre v projektu *WorthWild* tudi za to, da se ustvari pripravljenost za bolj ozaveščeno ravnanje s tovrstnimi prostori. CIPRA tukaj deluje, sklicujoč se na Protokol Alpske konvencije o urejanju prostora in trajnostnem razvoju, katerega cilj sta varstvo ter trajnostni in v prihodnost usmerjeni razvoj območij v alpskem prostoru.

Viri in nadaljnje informacije:

www.cipra.org/de/biodiversitaet/aktivitaeten , www.cipra.org/de/cipra/international/projekte/laufend/worthwild (de, en)

Potujoča učilnica

Projekt *whatsalps youth* je mlade popeljal iz učilnic v gorsko okolje.
© Ashim D'Silva

V času pouka preživljajo mladi večino časa v zaprtih prostorih. To zdaj poskuša spremeniti novi projekt *whatsalps youth*, v okviru katerega je učilnica prestavljena v gorsko okolje, učenje pa bo potekalo pod milim nebom.

Mladi večine časa ne preživijo v zaprtih prostorih le v šoli, temveč veliko prostega časa presedijo tudi pred televizijo ali računalnikom. Novi projekt *whatsalps youth*, ki ga skupaj s CIPRO International in drugimi projektnimi partnerji izvaja Mladinski svet CIPRE, jih zdaj poziva, naj stopijo na prsto.

Mladi iz vseh alpskih držav, ki bodo sodelovali v novem projektu, se bodo sestali v Avstriji, Franciji in Lihtenštajnu, kjer bodo spoznali člane pohodniške skupine *whatsalps*: Harryja Spiessa in Dominika Siegrista. Junija bodo skupaj odšli na pot in v štirih mesecih prečili alpski lok od Dunaja v Avstriji do Nice v Franciji, pri tem pa beležili spremembe v alpskih regijah. Udeleženci bodo nekaj etap prehodili skupaj, kar bo priložnost za izmenjavo informacij in izkušenj o temah, kot so okolje, alpska kultura in medsebojna komunikacija. Zaprte prostore, v katerih ponavadi potekajo delavnice, bo zamenjala odprta, slikovita alpska pokrajina, učenje pa bo potekalo kar med potjo.

Aktivnosti, ki se bodo zvrstile v okviru srečanj *whatsalps*, bodo mladi udeleženci pripravljali sami in se pri tem učili, kako oblikovati in izvajati lastne projekte. Osrednjo vlogo ima Mladinski svet CIPRE, saj so njegove članice pristojne za iskanje sodelujočih, organizacijo in izvajanje programa ter poročanje. Sredstva za izvajanje projekta *whatsalps youth* je zagotovil program EU Erasmus+.

Viri in nadaljnje informacije:

www.whatsalps.org/en/home/ (en, de), www.cipra.org/sl/cipra/o-nas/organi-in-ljudje/mladinski-svet

Gospodarjenje na gorskih območjih

Nemška občina Berchtesgaden odpira vrata v narodni park. © Sergiu Bacioiu_flickr

Kaj gorsko območje zmore in kaj ne? Raziskavi, ki so ju opravili v Nemčiji oziroma Švici, predstavljata možnosti in slabosti regionalnega gospodarstva, pri tem pa ugotavljata: gorska območja lahko sooblikujejo svojo gospodarsko prihodnost.

Na Univerzi v Würzburgu v Nemčiji so izdelali študijo o učinkih, ki jih ima turizem na regionalno gospodarstvo. Študija izpostavlja pomen Narodnega parka Berchtesgaden za lokalno gospodarstvo. Za potrebe te široko zasnovane študije je bilo v domači regiji opravljenih več kot 11.000 intervjujev. Eno od vprašanj je bilo, koliko domačih prebivalcev si lahko svoje dohodke pridobiva zgolj od turistov, ki obiščejo narodni park. Narodni park ustvari letno okoli 94 mio. EUR bruto in s tem na trajnosten način pomembno prispeva k regionalnemu gospodarstvu, hkrati pa tudi k ohranjanju naravne dediščine.

Druga študija, ta je pred kratkim izšla pri švicarskem možganskem trustu *Avenir Suisse*, osvetljuje strukturne spremembe na švicarskih gorskih območjih in med drugim obravnava vprašanje, kako okrepiti obstoječe vire ustvarjanja dodane vrednosti in aktivirati nove. Avtorji pri tem poudarjajo pomen novih pristopov, kot je vključevanje zunanjih virov, denimo posamezne skupine ljudi, kot so lastniki počitniških stanovanj ali delojemalci, ki bi lahko pri tem v večji meri aktivno sodelovali. Ključno sporočilo študije

je prepričanje, da ekonomska prihodnost gorskih območij ni odvisna od topografskih danosti, temveč jo je mogoče sooblikovati. Inovativni modeli dajanja v najem obstoječe infrastrukture bi bil lahko za zgled, kako povezati vrednostno verigo in kako pridobiti finančna sredstva za prenavo starejših nepremičnin.

Viri in nadaljnje informacije:

www.avenir-suisse.ch/62941/strukturwandel-im-berggebiet/ (de, en, fr, it), www.nationalpark-berchtesgaden.bayern.de/medien/pressemitteilungen/2016/detailansicht.htm?ID=BTB5ZwrxX0gMZkkLDFjXOg%3D%3D (de), www.human.geographie.uni-wuerzburg.de/en/humangeographie/personen/job_univ_prof_dr_hubert/aktuelle_forschung_und_projekte/ (de), www.avenir-suisse.ch/wp-content/uploads/2017/02/mediencommunique_strukturwandel_im_schweizer_berggebiet-2.pdf?2df49e (de), www.avenir-suisse.ch/fr/63028/un-avenir-economique-pour-les-regions-de-montagne/ (de, en, fr, it)

Trajnostni turizem od spodaj

Medtem ko v miru uživamo na pohodniških poteh okoli vasi Balme, lahko doživimo, kot kaže fotografija, prav zanimiva srečanja. © Fulvio Spada_flickr

V manjši italijanski občini Balme so začeli omejevati prekomerno rabo domače pokrajine. Kraj je postal bolj zanimiv za vse, ki iščejo mir in sprostitve.

Manjša občina Balme, ki leži v dolini Valli di Lanzo, je uspela ohraniti neokrnjeno naravo, katere vrednost prepozna tudi vedno več turistov in obiskovalcev. Pozimi regija privlači predvsem domače turne smučarje in krpljarje iz bližnjega Torina, poleti pa se številni tuji turisti radi podajo na planinsko pot *Grande Traversata delle Alpi* in ena od postankov je tudi vas Balme. Konec lanskega leta so v občini sprejeli prelomen sklep: poleti so uvedli prepoved vožnje po pohodniških poteh in smučarskih progah z motornimi kolesi, terenskimi vozili in štirikolesniki, pozimi pa prepoved vožnje z motornimi sanmi in helikopterjem za namene prevoza turistov. Za odgovorne v vasi je tako ključnega pomena varstvo domače gorske pokrajine, ne pa njeno izkoriščanje in prekomerna raba.

Zaradi omenjene odločitve so Balme danes prva občina v italijanskih Alpah, ki se je uradno izrekla proti helikopterskemu smučanju, ki sicer negativno vpliva na naravno okolje, a je v širšem delu države še vedno dovoljeno in se v praksi tudi izvaja, izjema pri tem sta Trentino in Južna Tirolska. Pod geslom *La montagna possibile* si Balme s pomočjo organizacije Mountain Wilderness in različnih drugih organizacij s številnimi prireditvami in pobudami prizadeva, da bi obiskovalci gorski svet doživeli na pristen in sonaraven način.

Tako kot Balme pa se morajo z izzivi spremenjenih zahtev v turistični panogi spopasti tudi druge alpske destinacije in poiskati ustrezne rešitve. CIPRA International se je intenzivno lotila obravnave teh vprašanj in o tem v okviru projekta alpMonitor objavila dosje, predstavitev in dokument s stališčem, saj je tako želela opozoriti na različne možne rešitve in spodbuditi k ponovnemu razmisleku.

Viri in nadaljnje informacije:

www.regione.piemonte.it/pinforma/turismo/981-balmexperience-la-montagna-possibile.html (it), www.lastampa.it/2017/01/16/societa/montagna/natura-e-cultura/balme-dice-no-alleliski-7iSqbZsNqr85q7kMMwJnHl/pagina.html (it), www.mountcity.it/index.php/2017/02/07/balmexperience-stop-alla-montagna-luna-park/ (it)

[Dokument s stališčem CIPRE International](#) (de, en)

[alpMonitor](#)

Mont Blanc na Unescovem seznamu?

Montblanška skupina je predlagana za vpis na Unescov seznam svetovne dediščine. © will_cyclist_2_flickr

Konec januarja je mestni svet v Chamonixu soglasno sprejel predlog o vpisu Montblanške skupine na Unescov seznam svetovne kulturne in naravne dediščine. S kandidaturo so povezana tudi pričakovanja na lokalni in čezmejni ravni kakor tudi na področju okoljske politike.

O privlačnosti Mont Blanca ni dvoma: zaradi izredne lepote pokrajine ter ekološkega in geomorfološkega bogastva »belo goro« letno obiše okoli šest milijonov obiskovalcev, kar pomeni, da je Mont Blanc v svetovnem merilu tretje najpogostejše obiskano naravno prizorišče. Razen neposrednih posledic turističnih tokov so razlog za kandidaturo tudi zaskrbljujoči razvojni trendi, ki se kažejo v čedalje večjem uničevanju pokrajine in onesnaževanju okolja, predvsem doline Arve. Chamonijski župan Eric Fournier v zvezi s predlogom pojasnjuje: »Zahtevamo tudi močno povezavo z dolinskimi predeli in sodelovanje pri razvoju prometa, urbanizma in izboljšanja kakovosti zraka,« in dodaja: »Kot župan gorskega kraja za naše območje nimam ustreznih predpisov na področju urejanja prostora in drugih zakonskih predpisov. Edina primerna možnost za dosledno izvajanje javnih ukrepov varstva pokrajine in načina življenja njenih prebivalcev bi bil zato vpis na Unescov seznam.«

Ukrep, za katerega so pobudo že na začetku tega tisočletja dali sodelavci organizacije ProMont Blanc in ki je bil predložen leta 2008, je najprej ostal le na papirju. A uresničevanje teh prizadevanj je nato nadaljevala občina Chamonix in kot alpsko mesto leta 2015 v okviru svoje kandidature opozorila, da je Mont Blanc »znanstveni laboratorij in obenem pilotna regija Alpske konvencije za ekološke koridorje in prilagajanje podnebnim spremembam.«

Viri in nadaljnje informacije:

whc.unesco.org/fr/listesindicatives/5265 (en, fr), www.tdg.ch/geneve/actu-genevoise/massif-montblanc-devient-candidat-patrimoine-mondial-unesco/story/27044352 (fr), www.lemessager.fr/faucigny/le-massif-du-mont-blanc-classe-au-patrimoine-mondial-de-ia933b937n176107 (fr), www.mountainwilderness.org/2017/01/31/the-mont-blanc-massif-again-candidate-to-the-unesco-world-heritage/ (en), www.cipra.org/sl/novice/3967

Nova infotočka Alpske konvencije

Irena Lačen Benedičič, direktorica Slovenskega planinskega muzeja, in Marcus Reiterer, generalni sekretar Alpske konvencije, ob podpisu pogodbe o sodelovanju. © Silvo Kokalj

Slovenija je po Franciji in Italiji tretja alpska država, kjer so odprli infotočko Alpske konvencije, slednjo pa tako še bolj približali ljudem.

V okviru memoranduma o sodelovanju, ki sta ga podpisala Stalni sekretariat Alpske konvencije in Slovenski planinski muzej v Mojstrani, so 22. februarja 2017 odprli novo infotočko v Mojstrani. Doslej so bile vzpostavljene štiri regionalne infotočke, dve v Franciji in dve v Italiji.

Z ustanovitvijo infotočke v Mojstrani si Slovenija prizadeva za izvajanje in spodbujanje vsebin in ciljev Alpske konvencije na regionalni ravni. Slovenski planinski muzej pri tem kot kooperacijski partner ne zagotavlja le institucionalne, temveč tudi finančno in kadrovske podpore. Infotočka je zasnovana kot izhodišče za vključevanje Alpske konvencije kot stalne spremljevalke v program muzeja. Kot je pojasnil Irena Lačen Benedičič, direktorica Slovenskega planinskega muzeja, je to, kar muzej ponuja, možnost za predstavitev in širjenje vsebin Alpske konvencije v kontekstu naših projektov. Prav tako so predvideni različni dogodki in projekti zunaj muzejskih zidov v sodelovanju z lokalnimi partnerji.

Druga pobuda, s katero želi Slovenija Alpsko konvencijo še bolj približati širši javnosti, je dan Alpske konvencije, ki bo tako kot doslej tudi letos potekal konec maja. Uvod v letošnje prireditve bo odprte razstave v Slovenskem planinskem muzeju, program pa bo dopolnilo več dogodkov, ki bodo potekali v muzeju in zunaj njega.

Viri in nadaljnje informacije:

www.alpconv.org/sl/convention/default.aspx, www.alpconv.org/sl/convention/agreements/infopoints/default.html, www.alpconv.org/sl/news-events/latest/news-details.html?entryid=122068, www.planinskimuzej.si

Brez ovitkov in nepotrebne krame, prosim!

Neembalirano blago – prispevek k izboljšanju trajnostnega življenjskega sloga. © storebukkebruse_flickr

V Švici zadnje čase rastejo kot gobe po dežju trgovine, ki izdelke ponujajo brez embalaže. Trend se je razširil po celotnem alpskem prostoru.

Prodaja živil in drugih izdelkov za vsakodnevne potrebe brez embalaže je manjši prispevek k veliki temi oz. gibanju, ki se običajno imenuje *zero waste* (Družba brez odpadkov). V francoskem delu Švice imajo že dlje časa nekaj trgovin, ki prodajajo brez embalaže živila in druge artikle za vsakdanjo rabo, kot so izdelki za gospodinjstvo in higienske potrebščine. Kupci prinesejo embalažo s seboj od doma, denimo vrečke, steklenice ali posode, kar zmanjšuje razsipno potrošnjo tovrstnih materialov in nepotrebno porabo virov. Poleg varčevanja pri zavijalnem materialu je mogoče izdelke kupovati v količinah, ki ustrezajo potrebam, tako da kupec odnese domov toliko, kolikor potrebuje. Gibanje *Brez odpadkov* se spomladi širi tudi v nemški del Švice, kjer bodo kmalu odprli več trgovin.

Novi trend prihaja v alpske države z različno hitrostjo, poznajo pa ga povsod. V celotnem alpskem loku najdemo trgovine, ki ponujajo blago brez embalaže. Nadaljnji korak k bolj trajnostnemu in virom prijaznejšemu življenjskemu slogu je tudi prepoved uporabe brezplačnih plastičnih vrečk v veleblagovnicah, za kar so se lansko leto odločili v Franciji.

Viri in nadaljnje informacije:

www.negoziologgero.it/de/ (de, it), www.labonnepiochegrenoble.com (fr), www.liebeundlose.at (de), zerowasteswitzerland.ch/de/ (de, en, fr)

Oh...

© Derek Bakken_flickr

...Kdo se boji volka? Švicarska kantona St. Gallen in Graubünden, denimo. Že nekaj let živita tesno drug ob drugem s prvimi volčjim krdelom na območju pogorja Calande. Iz strahu, da se bo krdelo lačnih volkov kmalu približalo hišam in ogrozilo ljudi, so oblasti pozimi 2015/2016 čez noč izdale dovoljenje za odstrel. Ker je bila zima mila, volkovi pa se naseljem niso približali, vendarle ni bilo treba pokončati nobenega od njih. Proti smrtni obsodbi so okoljevarstveniki vložili tudi pritožbo. Birokratski mlini so mleti leto dni in na koncu ugotovili, da dovoljenje za odstrel ni bil sorazmeren ukrep – odločitev o izdaji dovoljenja je bila prenačljiva, mladi volkovi na Calandi pa ne pomenijo večje nevarnosti za ljudi. No, danes lahko volkovi do plena pridejo tudi na občutno lažji način, eden od njih so odprta hlevska vrata...

Viri in nadaljnje informacije:

www.nzz.ch/panorama/urteil-des-verwaltungsgerichts-calanda-woelfe-waren-nicht-gefaehrlich-ld.144314 (de), www.vaterland.li/region/ostschweiz/Woelfe-ueberfordern-die-Buendner-Regierung:art193.255443 (de), www.suedostschweiz.ch/panorama/2017-02-21/wolf-in-trun-in-stall-eingestiegen (de)

Priveditve

Muzejski večeri v Slovenskem planinskem muzeju, 01.-31.03.2017, Mojstrana/SL. [Več...](#)

ZELENI PLAZ – VČERAJ, DANES, JUTRI, 08.03.-15.04.2017, Bled/SL. [Več...](#)

Vuč v vodo, 11.03.2017, Tržič/SL. [Več...](#)

7. tradicionalni tek dveh dežel, 12.03.2017, Tamar/SL. [Več...](#)

FIS finale svetovnega pokala v smučarskih skokih Planica 2017, 23.-26.03.2017, Planica, Letalnica bratov Gorišek/SL. [Več...](#)